

Varkenshouderij Peeldijk Milheeze

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

30 augustus 2007 / rapportnummer 1958-20

INHOUDSOPGAVE

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER	1
2. LEESWIJZER.....	1
3. ACHTERGRONDEN.....	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Wettelijk kader en beleidskader.....	2
3.3 Te nemen besluiten	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Inleiding.....	3
4.2 Voornemen	3
4.3 Referentiesituatie.....	4
4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).....	4
4.5 Alternatieven	4
5. MILIEUASPECTEN.....	5
5.1 Algemene opmerkingen.....	5
5.2 Ammoniak	5
5.3 Geurhinder	6
5.4 Luchtkwaliteit.....	6
5.4.1 Fijn stof.....	6
5.4.2 Mestbe- en/of -verwerkingsinstallatie	7
5.5 Overige aspecten.....	7
5.5.1 Geluid en verkeer	7
5.5.2 Klimaat en energie.....	8
5.5.3 Veiligheid.....	8
5.5.4 Veewetziekten.....	8
5.5.5 Water.....	8
5.5.6 Natuur.....	9
5.5.7 Landschap en Cultuurhistorie.....	9
6. OVERIGE PUNTEN.....	10

BIJLAGEN

1. Projectgegevens
2. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

Peeldijk B.V. is voornemens haar varkenshouderij aan de Peeldijk 14 te Milheeze uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen bestaande stallen worden verlengd en gewijzigd en een nieuwe stal wordt gerealiseerd. De nieuwe inrichting biedt plaats aan 7.672 vleesvarkens en 3.248 gespeende biggen. Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

In het voorliggende richtlijnenadvies geeft de Commissie aan welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie beschouwt de onderstaande punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet op deze punten in gaat:

- De invloed van het voornemen op de ammoniakbelasting is van groot belang voor de kwetsbare natuur. Geef in het MER daarom de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan.
- Met het voornemen wordt in het gebied naar verwachting extra geur geëmitteerd. Geef in het MER de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder.
- De landbouw heeft een aandeel van ongeveer 20% in de Nederlandse fijn stofemissie. Beschrijf de nieuwe stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

2. LEESWIJZER

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie doet in hoofdstuk 3 aanbevelingen over de procedurele en beleidsmatige kaders voor dit project. In hoofdstuk 4 zet de Commissie uiteen welke alternatieven en varianten minimaal in het MER onderzocht moeten worden. Hoofdstuk 5 behandelt de milieueffecten.

3. ACHTERGRONDEN

3.1 Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivatie voor het voornemen staan beschreven in de hoofdstukken 2 en 3 van de Startnotitie. Dit kan overgenomen worden in het MER.

Historie

Door het bevoegd gezag is aan de initiatiefnemer op 21 december 2004 een revisievergunning verleend voor een varkenshouderij aan de Peeldijk 14 te Milheeze. De bestaande situatie voorziet in de huisvesting van 2.000 gespeende biggen en 2.682 vleesvarkens. Een klein gedeelte van de vergunde situatie is nog niet gerealiseerd, maar zal vermoedelijk in het najaar van 2007 worden gebouwd en in gebruik genomen. Dit extra gedeelte biedt plaats aan circa 230 vleesvarkens en 400 biggen.

3.2 Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft al informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. De beschrijving van beleid en regelgeving schiet op de volgende onderdelen tekort:

- Besluit luchtkwaliteit 2005;
- Wet veehouderij en geurhinder;
- Richtlijn Mestverwerkinginstallaties (LA01, februari 2001);
- Geurverordening van de gemeente Gemert-Bakel, en
- Geluidsnota van de gemeente Gemert-Bakel.

Deze dienen expliciet in het MER behandeld te worden.

In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen.

Hierbij dient in het bijzonder - ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend - uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de voorziene veranderingen van de bij de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) horende regelingen (zoals het Besluit huisvesting¹). Indien gebruik gemaakt wordt van interne saldering dient ook ingegaan te worden op het wettelijk kader hiervoor¹;
- de IPPC-omgevingstoets². Ga hierbij ook in op de BREF³ voor intensieve veehouderijen en de overige documenten uit de Regeling aanwijzing BBT-documenten.

3.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning.

¹ In het Staatsblad van 27 maart 2007, nr. 61/pag. 12 is het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (interne saldering) gepubliceerd.

² Dit volgt uit de van toepassing zijnde IPPC-richtlijn. IPPC is de afkorting van Integrated Prevention Pollution and Control. Het van toepassing zijn van deze richtlijn betekent dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt.

³ Deze BREF (Best available technology reference document) is gebaseerd op de IPPC-richtlijn.

Indien er sprake kan zijn van effecten op Natura 2000-gebieden is ook een Natuurbeschermingswetvergunning benodigd (zie par. 5.5.6 van dit advies). Ten einde tot daadwerkelijke uitbreiding en exploitatie over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 5.5.6 van dit advies). In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Inleiding

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 4 een beschrijving gegeven van het voornemen. Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Onderbouw daarbij in het MER de voorgenomen uitbreiding en in het bijzonder het gewenste aantal dieren op de locatie.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

4.2 Voornemen

De Commissie vraagt om in het MER een eenduidige beschrijving van het voornemen op te nemen met daarbij in ieder geval aandacht voor:

- het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- de uitvoering van de inrichting per diercategorie inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen⁴ rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- de plaatsing en hoogte van de emissiepunten en, ingeval van de toepassing van luchtwassers, ook de dimensionering van het luchtwassersysteem in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf.⁵ Verder dient middels een detailtekening met maatvoering te worden aangegeven hoe de luchtsnelheid in de luchtwasser wordt verhoogd. Geef de milieuvoor- en -nadelen van het toe te passen systeem;
- hoe de dieren zullen worden gevoerd (droog- of brijvoer) en of er naast mengvoer ook andere voedercomponenten worden aangevoerd;
- hoeveel bijproducten en welke soort bijproducten worden opgeslagen binnen de inrichting. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten;
- de wijze en capaciteit van de mestbewerking;
- een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden.

In het MER dient een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

⁴ Hierbij dient rekening te worden gehouden met het Varkensbesluit.

⁵ Betrek hierbij ook het effect dat eventueel toe te passen kokers op de luchtwassers.

4.3 Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige feitelijke milieubelasting op de projectlocatie; de referentiesituatie is het huidige gebruik op de locatie.⁶

In de referentiesituatie moeten de bekende autonome ontwikkelingen tot 2015 worden meegenomen. Dat wil zeggen dat tevens rekening dient te worden gehouden met de bedrijfsvoering na 30 oktober 2007, waarbij wordt voldaan aan de IPPC-regelgeving. Met betrekking tot de bestaande inrichting dient rekening te worden gehouden met het feit dat ook dit gedeelte van de inrichting dient te voldoen aan de best beschikbare techniek zoals is omschreven in artikel 8.11 lid 3 Wet milieubeheer.

4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Dit kan verder gaan dan de inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, geur en stof, door de volgende maatregelen af te wegen:

- toepassing van een combinatieluchtwasser waarin een combinatie van ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kan worden verwijderd;
 - zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
 - een emissiearm huisvestingssysteem, in combinatie met een luchtwasser.
- Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

De Commissie adviseert om het MMA duidelijk te omschrijven en keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER te onderbouwen.

4.5 Alternatieven

De startnotitie beschrijft het voornemen. Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) (en eventuele andere alternatieven) en een referentiesituatie.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid.

⁶ Zoals reeds gesteld zal de initiatiefnemer binnen afzienbare tijd door de bouw van de laatste stal de feitelijke situatie laten overeenkomen met de vergunde situatie. Mocht bij beoordeling van het MER de feitelijke situatie gelijk zijn aan de vergunde situatie dan is dat de referentiesituatie. Mocht bij beoordeling van het MER de feitelijke situatie toch nog afwijken van vergunde situatie doordat de bouw niet heeft plaatsgevonden, dan geldt de feitelijke situatie als referentiesituatie. De vergunde dieraantallen kunnen in dat geval ook bij de uitwerking van de milieueffecten en bij de vergelijking van alternatieven worden betrokken, maar gelden niet als referentiesituatie.

Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT)⁷ worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT-maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd.

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER, adviseert de Commissie inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

Vorm

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt.

5. MILIEUASPECTEN

5.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte en mitigerende maatregelen⁸;
- per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur⁹;
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en geluid. Voor de overige punten kan volstaan worden met een kwalitatieve beschrijving van de effecten.

5.2 Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden¹⁰ liggen, wat de afstand tot het bedrijf is, of hier sprake is van nadelige gevolgen van het voornemen en in het bijzonder of er sprake kan zijn van sig-

⁷ Op basis van de Engelse term wordt ook wel gesproken van het BAT-vereiste ('best available techniques'). Dit begrip is opgenomen in Wm artikel 8.11 lid 3. Bij de bepaling van BBT voor inrichtingen, bij het verlenen van vergunningen, dient het bevoegd gezag gebruik te maken van het afwegingskader uit het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb), artikel 5a.1 (Stb. 2005, 527).

⁸ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemisatie door inpassing van laden en lossen.

⁹ Het gaat hierbij met name om de achtergronddepositie van ammoniak.

¹⁰ Hieronder verstaan we de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden die niet onder de Wav vallen. Dit laatste is nodig omdat niet duidelijk is of vereisten hieromtrent uit de IPPC-richtlijn geheel in de Wav zijn geïmplementeerd.

nificante gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Ga daarbij in het bijzonder in op natuurgebied De Stippelberg en Natura 2000-gebied Deurnesche- en Mariapeel. Geef in het MER aan of de alternatieven effect hebben op de instandhoudingdoelen van de natuurdoeltypen van de natuurgebieden, en zo ja: welke. Beschrijf daartoe in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en -indien beschikbaar- de gegevens van de provincie Noord-Brabant;
- de autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de instandhoudingdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de voor verzuring gevoelige gebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef specifiek voor Natura 2000-gebied Deurnesche- en Mariapeel via een verspreidingsmodel aan welke ammoniakdepositie te verwachten is. Maak hierbij gebruik van het verspreidingsmodel welke specifiek is ontwikkeld voor de emissie van ammoniak.

5.3 Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten in odour units. Doe dit volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van de bij gemeentelijk verordening volgens artikel 6 Wgv vastgestelde normen;
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich kunnen voordoen;
- ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan.

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is een omgevingstoets niet nodig voor de individuele geurbeoordeling van een milieuvergunningaanvraag. Het is op dit moment niet duidelijk of de Wet geurhinder en veehouderij hiermee in overeenstemming is met de omgevingstoets zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden uitgevoerd. Gezien de omvang van het initiatief is het wenselijk een omgevingstoets uit te voeren. Betrek bij de vaststelling van de achtergrondbelasting van geurhinder¹¹ de reeds aanwezige, andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief en die nieuwe veehouderij-initiatieven waarvan de omvang en de locatie (bij benadering) bekend is.

5.4 Luchtkwaliteit

5.4.1 Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf¹²;

¹¹ De rekenmethodiek, V-stacks gebied, werkt met een bereik van 2 km. rondom het initiatief. Houdt deze afstand aan voor het in kaart brengen van de achtergrondbelasting van geur (cumulatieve geurhinder).

¹² De Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM₁₀) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, beginnende op de grens van de inrichting;
- en in het geval overschrijding van de grenswaarden optreedt, de mogelijke maatregelen om de stofemissies te reduceren zodat ze voldoen aan de eisen zoals gesteld in Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005).

Toets, indien uit deze beschrijving niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de normen uit Blk 2005 overschreden zullen worden, de luchtconcentraties die optreden door het voornemen en de resp. alternatieven daarvoor aan de normen uit het Blk 2005. Beschrijf daartoe:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de overschrijdingsgebieden¹³;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.

Een modelberekening op basis van een verspreidingsmodel is nodig voor de toetsing aan de eisen van het Blk 2005. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het Meet- en rekenvoorschrift Bevoegdheden Luchtkwaliteit van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, oktober 2006). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005¹⁴.

5.4.2 Mestbe- en/of -verwerkingsinstallatie

Geef in het MER kwantitatief de uitstoot aan van de mestbewerking. Ga daarbij in op de milieueffecten voor de stoffen zoals genoemd in de Nederlandse emissierichtlijnen (NeR) en het Besluit luchtkwaliteit 2005. Hierbij moeten de te verwachten effecten voor het milieu worden beschreven.

5.5 Overige aspecten

5.5.1 Geluid en verkeer

Inrichting

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- de geluidsemisies voor de dag-, avond-, en nachtperiode, voor:
 - een representatieve bedrijfssituatie inclusief het transport van mest en de geluidsproductie van de voerinstallaties;
 - een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie (zoals bijvoorbeeld het laden of lossen van varkens);

¹³ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het Blk 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

¹⁴ Vanwege de heersende problematiek t.a.v. fijn stof en het feit dat intensieve veehouderijen een belangrijke bron van fijn stof zijn, wordt fijn stof (PM₁₀) met name genoemd. Dat laat onverlet dat ook voor de andere stoffen uit het Blk 2005 moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de geldende normen.

- incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor kunnen doen;
- de mate waarin geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen.

Verkeer

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukte. Ga in op de geluidseffecten van het voornemen door de extra verkeersbewegingen die de voorgenomen activiteit met zich meebrengt. Kijk hierbij in het bijzonder naar het effect van deze verkeersbewegingen (bijvoorbeeld remmend en optrekkend vrachtverkeer). Ga daarbij minimaal in op de geluidsemissies voor de dag-, avond-, en nachtperiode.

5.5.2 Klimaat en energie

Geef aan in hoeverre de uitstoot van broeikasgassen kan worden geminimaliseerd. Betrek hierbij naast onderstaande aspecten rond energieverbruik in ieder geval CO₂-zuinig bouwen en de wijze en duur van de mestopslag aangezien mestopslag veel uitstoot van CO₂ en CH₄ kan veroorzaken.

Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier. Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht.

5.5.3 Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid spuiwater) ten behoeve van de chemische of combinatieluchtwassers worden besproken.

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

5.5.4 Veewetziekten

Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van veewetziekten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen, ook in relatie tot de eventuele noodzaak om mest langer op te slaan.

5.5.5 Water

Besteed, gezien de nabijheid van een hydrologisch gevoelig natuurgebied, uitgebreid aandacht aan de effecten van het voornemen op het watersysteem. Betrek daarbij in ieder geval:

- de (grond)wateronttrekking ten behoeve van het initiatief en haar effecten;

- de waterinfiltratie in het gebied. Breng hiervoor de waterdoorlatendheid van de bodem in beeld;
- de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers¹⁵, en
- maatregelen om te waarborgen dat afstromend hemelwater schoon blijft.

5.5.6 **Natuur**

In het begin van deze paragraaf wordt reeds informatie gevraagd met betrekking tot natuur. Met name de informatie in paragraaf 5.2 dient ook gebruikt te worden bij de afweging die in deze paragraaf wordt gevraagd.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied Deurnesche- en Mariapeel. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op het Natura 2000-gebied mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving¹⁶.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

5.5.7 **Landschap en Cultuurhistorie**

In een agrarische omgeving kunnen archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen, zoals

¹⁵ Deze dienen om vertraagde lozing van hemelwater dat niet kan worden geïnfilteerd in de bodem te bewerkstelligen.

¹⁶ Dit dient dan afgezet te worden tegen de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Let hierbij op dat ook een geringe toename van de ammoniakdepositie van 0,6 mol zuur/ha/jaar een significant gevolg kan betekenen (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 september 2006, zaaknr. 200509110/1, LJN AY8489).

bijvoorbeeld oude boerderijen, karakteristieke houtwallen etc. Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Indien er mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn, dient dit door middel van inventariserend veldonderzoek verder in beeld te worden gebracht. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

6. OVERIGE PUNTEN

Voor het MER wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden. Dit dient om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt. Er bestaat een sterke koppeling tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Leemten in kennis en samenvatting

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Peeldijk BV

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders gemeente Gemert-Bakel

Besluit: vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiding van een bestaande varkenshouderij

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreactie, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Gemerts Dagblad
aanvraag richtlijnenadvies: 4 juli 2007
ter inzage legging startnotitie: 9 juli 2007
richtlijnenadvies uitgebracht: 30 augustus 2007

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ing. H.J.M. Hendriks

ing. M. Pijnenburg

Ir. N.G. Ketting (**voorzitter**)

drs. R.C.G. Warmenhoven (**werkgroepsecretaris**)

BIJLAGE 2: inspraakreactie

1. Waterschap Aa en Maas

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij Peeldijk Milheeze**

Peeldijk B.V. is voornemens haar varkenshouderij aan de Peeldijk 14 te Milheeze uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen bestaande stallen worden verlengd en gewijzigd en een nieuwe stal wordt gerealiseerd. De nieuwe inrichting biedt plaats aan 7.672 vleesvarkens en 3.248 gespeende biggen. Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2208-6